

Torstai 17. tammikuuta 2013

29. panee merkille, että EU:n yhteiskunnallisen ja inhimillisen kehityksen yhteistyötoimilla pyritään torjumaan köyhyyttä, täyttämään perustarpeet terveyden, koulutuksen ja työllisyyden alalla sekä edistämään perusvapauksia kaikille, mukaan lukien heikoimmassa asemassa olevat ryhmät, kuten pakolaiset, kotiseudultaan siirtymään joutuneet ja kaikki uskonnolliset vähemmistöt; vaatii, että näiden toimien toteuttaminen näkyy valmiuksien ja instituutioiden lujittamisessa siten, että otetaan huomioon osallisuutta, avoimuutta ja hyvää hallintotapaa koskevat periaatteet;

30. korostaa Irakin herkkää geopoliittista asemaa Syyrian, Iranin, Turkin, Saudi-Arabian ja Jordanian naapurina; odottaa Irakin ottavan alueen vakauttajan roolin erityisesti Syyriassa käynnissä olevan sisällissodan suhteen; odottaa Irakin tukevan Syyrian siirtymistä osallistavaan demokratiaan;

31. pitää erittäin myönteisenä hiljattain perustettua Irakin ihmisoikeustoimikuntaa, joka on riippumaton instituutio ja voi antaa sisällön Irakin perustuslaissa taatuille oikeuksille sekä olla keskeinen toimija näiden oikeuksien suojelussa; korostaa, että on tärkeää pitää instituutio poliittisesti riippumattomana ja antaa asianmukaista, kestävää ja riippumatonta taloudellista tukea sen toimintaan; korostaa, että hallituksen elinten on tehtävä jatkuvasti avointa yhteistyötä toimikunnan kanssa; kehottaa jäsenvaltioita tukemaan toimikunnan kehitystä antamalla sille teknistä apua, käymällä sen kanssa jatkuvaa vuoropuhelua ja vaihtamalla sen kanssa kokemuksia ihmisoikeuksien suojelupyrkimyksistä;

32. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman Eurooppa-neuvoston puheenjohtajalle, komission puheenjohtajalle, unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle / komission varapuheenjohtajalle, jäsenvaltioiden parlamenttien puhemiehille sekä Irakin tasavallan hallitukselle ja edustajien neuvostolle.

P7_TA(2013)0024

Euroopan yhteisön ja itäisen ja eteläisen Afrikan valtioiden välisen väliaikaisen talouskumppanuussopimuksen täytäntöönpano Zimbabween nykytilanne huomioon ottaen

Euroopan parlamentin päätöslauselma 17. tammikuuta 2013 Euroopan yhteisön ja itäisen ja eteläisen Afrikan valtioiden välisen väliaikaisen talouskumppanuussopimuksen täytäntöönpanosta Zimbabween nykyisen tilanteen perusteella (2013/2515(RSP))

(2015/C 440/13)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon väliaikaisen talouskumppanuussopimuksen Madagaskarin, Mauritiuksen, Seychellien ja Zimbabween sekä Euroopan yhteisön välillä, jota on sovellettu väliaikaisesti 14. toukokuuta 2012 lähtien,

— ottaa huomioon Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren (AKT) valtioiden ryhmän jäsenten sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välisen Cotonoussa 23. kesäkuuta 2000 allekirjoitetun kumppanuussopimuksen (Cotonoun sopimus),

— ottaa huomioon tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen (GATT) ja erityisesti sen XXIV artiklan,

— ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien 8. syyskuuta 2000 antaman vuosituhannen vaihteen julistuksen, jossa asetetaan vuosituhannen kehitystavoitteet,

Torstai 17. tammikuuta 2013

- ottaa huomioon 25. maaliskuuta 2009 antamansa päätöslauselman itäisen ja eteläisen Afrikan valtioiden sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden talouskumppanuussopimuksen puitteet muodostavan väliaikaisen sopimuksen tekemisestä ⁽¹⁾,
 - ottaa huomioon eteläisen Afrikan kehitysyhteisön ylimääräisessä kokouksessa 1. kesäkuuta 2012 annetun tiedonannon,
 - ottaa huomioon 23. heinäkuuta 2012 annetut neuvoston päätelmät Zimbabwesta sekä neuvoston täytäntöönpanopäätöksen 2012/124/YUTP Zimbabween kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä ⁽²⁾,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että kaupallista yhteistyötä koskeva Cotonoun sopimuksen luku, jonka perusteella Euroopan unioni ulotti ei-vastavuoroiset kauppapedut AKT-valtioihin, umpeutui 31. joulukuuta 2007, jonka jälkeen tilanne ei ole ollut Maailman kauppajärjestön sääntöjen mukainen;
- B. katsoo, että talouskumppanuussopimukset ovat WTO:n sääntöjen mukaisia sopimuksia, joilla pyritään tukemaan alueellista yhdentymistä kehittämällä kauppaa, edistämällä kestäväää kasvua ja vähentämällä köyhyyttä ja helpottamaan samalla AKT-maiden talouksien asteittaista yhdentymistä maailmantalouteen;
- C. ottaa huomioon, että Madagaskar, Mauritius, Seychellit ja Zimbabwe ovat allekirjoittaneet Cotonoun sopimuksen; toteaa, että ihmisoikeuksien kunnioittaminen kuuluu olennaisena osana EU:n ja AKT-maiden väliseen kehitysyhteistyösopimukseen;
- D. katsoo, että väliaikaisia talouskumppanuussopimuksia voidaan pitää ensimmäisenä askeleena kohti varsinaisia talouskumppanuussopimuksia, koska niihin sisältyy tavara kauppaa koskevien sääntöjen lisäksi myös lukuja alkuperäsäännöistä sekä orastavien teollisuudenalojen suojelusta;
- E. katsoo, että tähän väliaikaiseen talouskumppanuussopimukseen Euroopan yhteisön ja Seychellien, Madagaskarin, Mauritiuksen ja Zimbabwe välillä on sisällytettävä hyvää hallintotapaa, poliittisten virkojen avoimuutta ja ihmisoikeuksia koskevia määräyksiä Cotonoun sopimuksen 8, 11 b, 96 ja 97 artiklan mukaisesti;
- F. panee merkille, että ihmisoikeuksien ja demokratian yleinen tilanne Zimbabweassa on kohentumassa, mutta huomauttaa, että unionin ja Zimbabwen yhteistyö on haasteellista myös tulevaisuudessa pantaessa poliittista kokonaissopimusta täysimääräisesti täytäntöön ja pyrittäessä lopettamaan kaikenlainen ahdistelu ja ihmisoikeusloukkaukset;
- G. huomauttaa, että Zimbabwe talouden elpyminen on vielä hyvin herkässä vaiheessa ja valtion tietyt toimintalinjat uhkaavat unionin ja Zimbabwe välisiä tulevia taloussuhteita;
- H. katsoo, että Zimbabwe vaikuttaa vähät välittävän kansainvälisistä sopimuksista ja omasta lainsäädännöstään, kun se sallii norsunluun laittoman myynnin jatkuvan;
1. korostaa, että EU:n on edistettävä itsensä ja kehitysmaiden välistä reilua kauppaa, joka perustuu ILO:n työstandardien täydelliseen noudattamiseen ja niiden mukaisten työolojen takaamiseen; korostaa, että EU:n on varmistettava mahdollisimman tiukkojen sosiaalisten normien ja ympäristönormien noudattaminen; katsoo, että tähän kuuluu oikeudenmukaisten hintojen maksaminen kehitysmaiden luonnonvaroista ja maataloustuotteista;
2. korostaa, että väliaikaisen talouskumppanuussopimuksen väliaikainen voimaantulo on tärkeä välivaihe lujitettaessa Euroopan unionin ja kyseisen neljän Afrikan maan välistä kumppanuutta vakaan oikeuskehityksen sisällä; pitää tärkeänä jatkaa neuvotteluja varsinaisesta sopimuksesta, jolla edistetään avointa ja oikeudenmukaista kauppaa, investointeja sekä alueellista yhdentymistä;

⁽¹⁾ EUVL C 117 E, 6.5.2010, s. 129.

⁽²⁾ EUVL L 54, 28.2.2012, s. 20.

Torstai 17. tammikuuta 2013

3. pitää rohkaisevana sitä, että Zimbabwe astui voimaan laki ihmisoikeuskomissiosta, koska tällainen laki sisältyi hyväksytyyn suunnitelmaan rauhanomaisten ja uskottavien vaalien järjestämisestä ja sen avulla hallitus voi kohentaa maan ihmisoikeustilannetta;
4. kehottaa komissiota tehostamaan neuvottelujaan alueen seitsemän muun maan kanssa ja noudattamaan kehitysmuotoista lähestymistapaa, joka vastaa sekä alueen ja sen maiden strategisia tavoitteita ja painopisteitä että WTO:n sääntöjä;
5. on kuitenkin huolissaan Zimbabwe jatkuvista ihmisoikeuksien ja perusvapauksien loukkauksista, jotka vaarantavat Zimbabwe kansallisen yhtenäisyyden hallituksen viime vuosien sitoumukset, ja on erityisen huolissaan Zimbabwe viime aikoina ihmisoikeuksien puolustajiin, toimittajiin ja kansalaisyhteiskunnan edustajiin kohdistetusta häirinnästä; kehottaa Zimbabwe hallitusta varmistamaan kaikin tarvittavin toimenpitein, ettei ihmisoikeuksien puolustajia häiritä tai pelotella;
6. pitää valitettavana, että väliaikaiseen talouskumppanuussopimukseen ei sisälly painokkaita ihmisoikeuslausekkeita, ja muistuttaa kehottaneensa sisällyttämään EU:n kauppasopimukseen sitovat ihmisoikeuslausekkeet; pitää valitettavana, että sopimukseen ei sisälly kestävästä kehityksestä koskevaa lukua eikä siinä vaadita kansainvälisten työ- ja ympäristöstandardien kunnioitusta;
7. korostaa, että kokoontumis-, yhdistymis- ja ilmaisunvapaus on olennainen osa demokratiaa, johon Zimbabwe on poliittisessa kokonaissopimuksessa täysin sitoutunut; kehottaa kiinnittämään huomiota nykyiseen hyväksyntämenettelyyn ja korostaa, että Euroopan unionin kanssa tehtävän väliaikaisen talouskumppanuussopimuksen ratifiointi on uusi tilaisuus toistaa, että nämä sitoumukset ja velvoitteet on pantava täysin täytäntöön;
8. tähdentää, että Euroopan unionin kehitysyhteistyön keskeytystä olisi tässä tilanteessa jatkettava (Cotonoun sopimuksen 96 artiklan mukaisesti), mutta huomauttaa, että Euroopan unioni on edelleen sitoutunut tukemaan paikallista väestöä;
9. tukee EU:n tämänhetkisiä kohdennettuja toimenpiteitä, jotka ovat vastaus Zimbabwe poliittiseen ja ihmisoikeustilanteeseen, sekä vuotuisia päätöksiä, jotka antavat EU:lle mahdollisuuden pitää Zimbabwe hallituksen vastuuhenkilöitä jatkuvasti silmällä; korostaa myös, että väliaikainen talouskumppanuussopimus ei vaikuta näihin toimenpiteisiin;
10. katsoo, että kohdennetut toimenpiteet voidaan keskeyttää, jos Zimbabwe hallitus toteuttaa tarvittavat toimet, joita ovat muun muassa oikeusvaltion periaatteiden, demokratian ja ihmisoikeuksien kunnioituksen palauttaminen sekä etenkin rauhanomaisen ja uskottavan perustuslakia koskevan kansanäänestyksen ja vaalien järjestäminen yleisesti hyväksytyjen kansainvälisten standardien mukaisesti;
11. muistuttaa haluavansa hyödyntää kaikkia käytössään olevia välineitä, jos ihmisoikeustilanne pahenee merkittävästi, ja harkitsevansa myös muun muassa sopimuksen 65 artiklan määräysten käyttöä (ns. sopimuksen täyttämättä jättämistä koskeva lauseke);
12. kehottaa unionin Hararen-edustustoa avustamaan edelleen Zimbabwe kansallisen yhtenäisyyden hallitusta ihmisoikeustilanteen parantamisessa, jotta voitaisiin järjestää rauhanomaiset ja uskottavat vaalit tavalla, joka vastaa unionin kaikille kauppakumppaneilleen asettamia vaatimuksia;
13. kehottaa Zimbabwe hallitusta parantamaan menettelyjä, joilla se tunnistaa ja asettaa syytteeseen norsunluun laiton vientiä ja kauppaa harjoittavat henkilöt; kehottaa sitä myös parantamaan maan kaivannaisteollisuuden avoimuutta, jotta varmistetaan, että kaikki zimbabwelaiset saavat korvauksen maan luonnonvarojen laillisesta käytöstä ja hyötyvät niistä saatavista rikkauksista;
14. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman komissiolle, neuvostolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Euroopan ulkosuhdehallinnolle, Zimbabwe hallitukselle ja parlamentille sekä eteläisen Afrikan kehitysyhteisön jäsenvaltioiden hallituksille.